

Ondersteuner Thuis geeft cliënten én wijkverpleging energie

Hoe kun je kwetsbare ouderen langer zelfstandig thuis laten wonen zonder dat hiervoor extra zorgpersoneel nodig is? Zorgorganisatie Thebe krijgt het voor elkaar door de inzet van Ondersteuners Thuis. Bovendien vermindert deze aanvullende hulp de belasting van de wijkverpleegkundige.

TEKST: JOSÉ VAN WAERDEN FOTO'S: PIXABAY/PIXELS

Een Ondersteuner Thuis staat mensen met een Wlz-indicatie bij met ondersteuning bij dagelijkse activiteiten. De aard hiervan varieert en hangt af van de wensen en behoefte van de cliënt. Het kan gaan om samen koken, boodschappen doen of helpen bij het uitvoeren van hobby's. Dit helpt om actief te blijven en het dagelijkse ritme te behouden, ook bij toenemende kwetsbaarheid.

Van droom naar pilot

Het begon met de droom van een wijkverpleegkundige en manager van Thebe. Mensen wonen steeds langer thuis en zij zagen een gat tussen de bestaande huishoudelijke zorg en de wijkverpleging. Ze wilden daarom voor cliënten ook andere dingen kunnen doen, met name op welzijnsgebied. Thebe (actief in West- en Midden-Brabant) en zorgverzekeraar VGZ pakten het idee in 2019 gezamenlijk op. "Het plan is aan de tekentafel ontstaan. Van iets heel kleins is het steeds groter geworden", vertelt management trainee Babette Zeegers van Thebe. "Eerst is geïnventariseerd wat mensen missen: wat helpt hen om langer thuis te kunnen blijven wonen en om welke ondersteuning gaat het dan? Hieruit kwam deze nieuwe functie van Ondersteuner Thuis."

Positieve reacties

Een pilot leverde veel bruikbare informatie op. Cliënten, mantelzorgers en wijkverpleegkundigen reageerden positief. Daarnaast bleek uit metingen dat door de inzet van een Ondersteuner Thuis iemand gemiddeld een half jaar langer zelfstandig thuis kon wonen. Waar ook naar gekeken werd, was het aantal professionele zorguren per cliënt. Zou dat in de pilot dalen? Dit zou zeer welkom zijn vanwege de druk op de wijkverpleging, als gevolg van een stijgende vraag en minder personeel. Dat bleek niet te lukken, vervolgt Zeegers. "Als mensen langer thuis wonen, wordt hun situatie vaak complexer en hebben ze

meer zorg nodig. Maar ondanks die toegenomen complexiteit is het aantal uren niet gestegen; dat zegt ook wat."

Zorghart en passie

Aan een Ondersteuner Thuis worden geen formele eisen gesteld, vertelt Eline Vermeulen. Als manager zorg stuurt ze zeven wijkteams van Thebe aan in de regio Oosterschouwen. "Het gaat ons om mensen met een zorghart en passie. Ze nemen nieuwe energie mee in het denken aan en bezig zijn met de ander."

Grofweg kun je de ondersteuners verdelen in twee groepen, gaat Vermeulen verder. "Aan de ene kant studenten en pas afgestudeerden met een zorg- of sociale opleiding. Aan de andere kant mensen die net klaar zijn met hun werkende leven; soms hebben ze een zorgbaan gehad,

'BOEGBEELDEN' ZIJN SPIN IN HET WEB VOOR ONDERSTEUNERS EN TEAMS

Thebe heeft per kerngebied een boegbeeld aangesteld als centraal aanspreekpunt zijn voor zowel de Ondersteuner Thuis als de zorgteams. Het boegbeeld is zelf wijkverpleegkundige. De boegbeelden werven nieuwe ondersteuners, organiseren de training en maken de urenplanning. Ze stimuleren onderlinge contacten en houden elke zes weken een ontmoetingsbijeenkomst met alle ondersteuners in hun gebied. Teams worden geïnformeerd en enthousiast gemaakt om de ondersteuners optimaal in te zetten.

soms doen ze dit vanuit eigen ervaringen als mantelzorgers of vrijwilligers." De belangstelling voor de nieuwe functie is groot. Als Thebe of de sollicitant tijdens het selectieproces twijfels hebben, kan een meeloopmoment ingepland worden.

Signaleren en terugkoppelen

Nieuwkomers krijgen een vijfdaagse training waarin onder andere het signaleren van 'niet pluis' gevoelens behandeld wordt. Een ondersteuner mag in zo'n situatie niet zelf iets ondernemen, behalve dit terugkoppelen aan het wijkteam. "Dat is nog wel een beetje een uitdaging", aldus Vermeulen. "Een Ondersteuner Thuis kan door meerdere teams ingezet worden. Het duurt even voordat met al die teams een band is opgebouwd." Om dit te stimuleren, zet Thebe 'boegbeelden' in (zie kader). Daarnaast rapporteert de ondersteuner over elk bezoek in het digitale systeem van Thebe. Ook op die manier ontvangt het betreffende team informatie over relevante ontwikkelingen. Andersom leest de ondersteuner de rapportages van de wijkverpleegkundigen. Uitgangspunt voor iedereen is het zorgplan dat samen met de cliënt is opgesteld.

Zorgprofessional indirect ontlast

Het takenpakket van de Ondersteuner Thuis omvat vooral activiteiten die anders door mantelzorgers worden uitgevoerd. Maar indirect wordt ook de zorgprofessional ontlast, benadrukt Babette Zeegers. "Aan de ene kant

doordat de ondersteuner vragen 'afvangt' waarvoor anders het zorgteam gebeld zou worden. Aan de andere kant doordat de aanvullende ondersteuning ervoor kan zorgen dat iemands beperkingen verminderen." Ze geeft een voorbeeld. "Een cliënt met Parkinson woont met zijn vrouw thuis. Hij zat in een rolstoel en kwam bijna niet buiten. De ondersteuner is eerst met die cliënt en zijn vrouw gaan wandelen. Na verloop van tijd wilde de cliënt wel proberen om, samen met de ondersteuner, met een rollator te wandelen. Inmiddels heeft hij zich aangesloten bij een clubje en wandelt hij zelfstandig met de rollator. Hij is fysiek sterker geworden, vitaler en heeft minder professionele zorg nodig." Ondersteuners Thuis voeren andere gesprekken met cliënten, aldus Zeegers. "Ze kiezen vaak voor een originele invalshoek. Dat zorgt voor positieve energie."

Wennen en opstarten

Thebe heeft de nieuwe functie fasegewijs in de organisatie geïntroduceerd. De teller staat op dit moment op 45 ondersteuners; sinds kort kan deze functionaris in het hele werkgebied ingezet worden. Eline Vermeulen: "In het begin heeft een team tijd nodig om eraan te wennen en alles op te starten. Wanneer het eenmaal draait en er enthousiaste reacties van klanten komen, krijgt het team daar zelf ook energie van. En als de Ondersteuner Thuis bij steeds meer mensen ingezet wordt, loopt het aantal uren van de ondersteuners snel op." <<